

2021-10-01

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: AFN 2021/196

## Redovisning av Arbetsmarknadsinsatser

*Informationsärende*

### Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden noterar redovisning av Arbetsmarknadsinsatser till protokollet.

### Sammanfattning

Målgruppen för de kommunala arbetsmarknadsinsatserna har förändrats under de senaste åren och kunderna står nu allt längre ifrån arbetsmarknaden. Många av de Nackabor som är aktuella för kommunala arbetsmarknadsinsatser har ett stort stödbehov och behöver inte sällan rehabiliterande eller förrehabiliterande insatser.

Det finns en viss utmaning i att hitta rätt insats för personer som varit långtidsarbetssökande, långtidssjukskrivna samt de som bedöms ha en låg arbetsförmåga. Dessa personer kan förflytta sig mellan insatser i många år utan att komma ut på arbetsmarknaden.

Antal Nackabor som under januari till augusti 2021 omfattades av kommunala arbetsmarknadsinsatser var totalt 687 personer. Föregående år var det totalt 819 personer, vilket är en minskning med 132 personer.

Verksamheten ser att det finns ett behov av att göra en översyn av kommunens arbetsmarknadsinsatser för att säkerställa rätt stöd till rätt individ så att insats överensstämmer med behov. Syftet med en översyn skulle även vara att se om det finns en anledning att utöka eller justera de arbetsmarknadsinsatser som erbjuds idag. Detta eftersom målgruppen och behoven har förändrats under senare år.

### Ärendet

#### Syfte och mål med Nacka kommuns arbetsmarknadsinsatser

Nacka kommuns arbetsmarknadspolitik sammanfattas i begreppet jobbpeng. Jobbpeng består av en kombination av insatser som inkluderar vuxenutbildning, svenska för invandrare, lärlingsutbildning och arbetsförlagd praktik. Insatserna beslutas och följs upp av kommunens karriärvägledare på delegation från Arbets- och företagsnämnden. Insatserna utförs av kommunens auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser och/eller vuxenutbildning. Nackas auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser

har i uppdrag att utifrån beslut tillsammans med den arbetsökande hitta bästa vägen till egen försörjning.

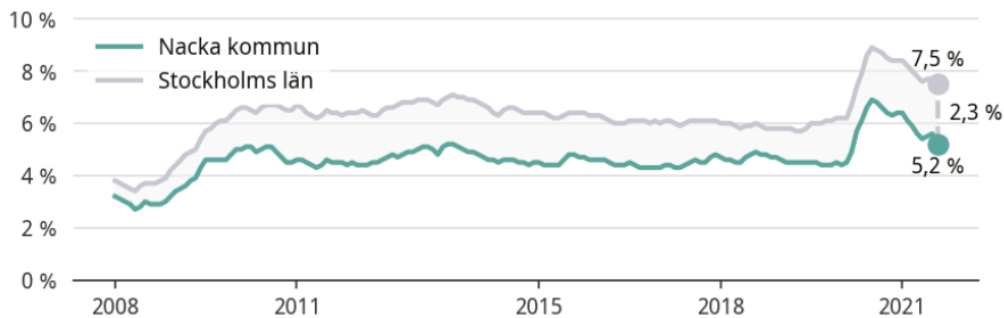
Nacka kommuns auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser har goda kunskaper om individernas behov och situation för att på bästa sätt matcha individers förmågor med företagets efterfrågan och har det samordnade uppdraget kring individen för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden.

### Arbetslösheten i Nacka

Antalet arbetslösa för perioden januari till augusti 2021 var 2811 personer, varav 1701 är öppet arbetslösa och övriga 1110 individer deltar i olika program med aktivitetsstöd.

Arbetslösheten i Nacka har under årets första åtta månader sjunkit till 5,2 procent jämfört med föregående år då motsvarande siffra var 1,7 procent högre, det vill säga 6,9 procent. Den öppna arbetslösheten bland utrikesfödda har sjunkit från 9 procent till 6,1 procent under motsvarande period.

Diagram 1. Statistik över arbetslösheten i Nacka januari – augusti 2021



Källa: Arbetsförmedlingen



Antal Nackabor som under januari till augusti 2021 omfattades av kommunala arbetsmarknadsinsatser var totalt 687 individer. Av dessa avslutades 220 individer. Andelen utflyttade från Nacka är endast 39 individer och andra avslutsorsaker är till exempel sjukdom, insats via annan myndighet eller andra insatser via socialtjänsten. 138 individer uppnådde målet om egen försörjning, av dessa var 60 kvinnor och 78 män. Antal avslutade till egen försörjning har likt föregående år varit låg. 290 individer finns kvar i någon form av insats.

Under samma period januari till augusti föregående år 2020, var det totalt 819 individer som omfattas av kommunala arbetsmarknadsinsatser. Antalet kunder har minskat med 132 personer jämfört med 2020.

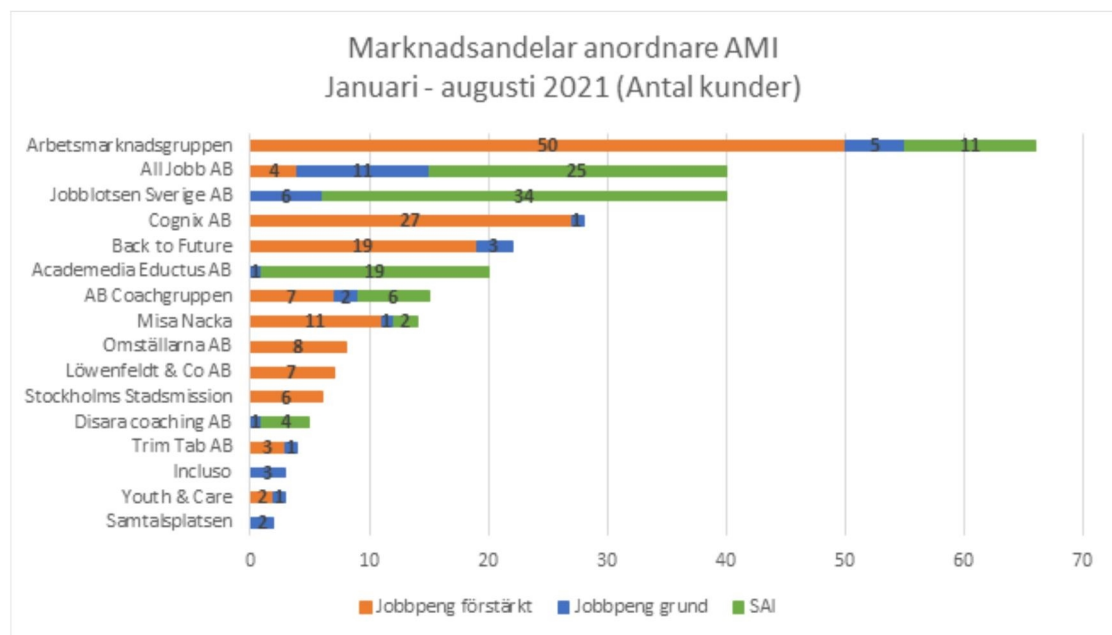
## Uppföljning av insatser

Planering och uppföljning av arbetsmarknadsinsatser sker på flera olika sätt. Den auktoriserade anordnaren gör en genomförandeplan tillsammans med kunden och skickar in denna till ansvarig karriärvägledare via verksamhetssystemet. Uppföljning och utveckling av kundens insats rapporteras in månadsvis via en månadsrapport. Denna följs upp av karriärvägledaren som vid behov tar kontakt med kunden och/eller den auktoriserade anordnaren under insatsens gång. Den auktoriserade anordnaren skickar avslutningsvis in en slutrapport, som innehåller en redovisning av genomförda insatser med en tydlig sammanfattning samt en bedömning av framgångsfaktor och eventuella förslag på framtidsplanering.

## Anordnare av arbetsmarknadsinsatser

I dagsläget finns det 17 auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser som efter beslut om jobbpeng är valbara för Nackas medborgare. Se diagram nedan över antal kunder för respektive auktoriserad anordnare av arbetsmarknadsinsatser.

Diagram 2. Statistik över antal kunder per anordnare januari – augusti 2021



## **Befintliga Arbetsmarknadsinsatser**

Nedan ges en kort överblick över befintliga arbetsmarknadsinsatser som finns tillgängliga för nämndens kunder.

### **Jobbpeng grund**

Jobbpeng grund vänder sig till kunder som har någon erfarenhet från arbetslivet och som inte behöver testa sin arbetsförmåga. Kunden kan få stöd att uppdatera sitt CV och personliga brev. Praktik kan vara en bra början och en möjlighet att få visa upp sig för en möjlig arbetsgivare. Kunden har ofta en egen uppfattning om yrken och branscher som kan passa. Inför kundens val av utförare är det därför viktigt att de auktoriserade anordnarna redovisar på sin hemsida inom vilka branscher kontaktnät finns.

På [www.nacka.se/arbete](http://www.nacka.se/arbete) presenteras vilka auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning som finns samt länkar till experternas hemsidor.

Under perioden januari till augusti 2021 har totalt 38 personer varit aktuella för Jobbpeng grund, vilket är en minskning jämfört med föregående år då 59 personer var aktuella.

### **Jobbpeng förstärkt**

Förstärkt jobbpeng är till för kunder som inte har någon arbetslivserfarenhet eller har varit borta från arbetsmarknaden en längre tid. Om det råder osäkerhet kring kunds arbetsförmåga finns det möjlighet att arbetsträna på en eller flera arbetsplatser som kan leda till anställning. Kund som beviljas jobbpeng förstärkt bedöms ha mer komplexa behov. I jobbpeng förstärkt ingår att kunden ska få extra stöd utifrån de behov som finns och därmed anpassade aktiviteter.

Under perioden januari till augusti 2021 har totalt 146 personer varit aktuella för Förstärkt Jobbpeng, vilket är en minskning jämfört med föregående år då 178 personer var aktuella.

### **Språk- och arbetsintroduktion, SAI**

Insatsen riktar sig till Nackabor mellan 18 och 65 år där svenska språket bedöms vara ett hinder till att hitta en hållbar plats på arbetsmarknaden.

Samhällsorientering och sfi, svenska för invandrare, är obligatoriska för kunder inom språk- och arbetsintroduktion. Auktoriserade anordnare som saknar språkutbildning eller samhällsorientering kan anlita en annan auktoriserad anordnare som levererar språkutbildning eller samhällsorientering.

Arbetsförlagd språk- och arbetsintroduktion ska omfatta minst 50 procent av kundens totala insatser. Språk på arbetsplats ska alltid kombineras med språkkurser och samhällsorientering.

Under perioden januari till augusti 2021 har totalt 104 personer varit aktuella för språk- och arbetsintroduktion, vilket är en minskning jämfört med föregående år då 150 personer var aktuella. Minskningen kan antas bero på att Nacka tagit emot många kvotflyktingar som är analfabeter och haft en del hälsoproblem. Kvotflyktingar har inte sällan en längre startsträcka och kan inte direkt gå in i insatsen SAI.

### **Tilläggscheck**

Som ett komplement till förstärkt jobbpeng finns tilläggscheckar med beloppen 5 000 kronor, 10 000 kronor och 15 000 kronor. De kan beviljas i särskilda fall, till exempel till specialutbildningar om det ger specifikt ökade chanser till anställning utifrån den aktuella kundens situation. Beslut om tilläggscheckar beslutas av karriärvägledaren utifrån inkommen ansökan från den auktoriserade anordnaren.

Under perioden januari till augusti 2021 har totalt tre tilläggscheckar beviljats på 5 000 kronor vardera, vilket är en minskning jämfört med föregående år då sex checkar beviljades. De beviljade tilläggscheckarna har sökts för:

- arbetskläder för en praktikplats
- kurslitteratur, då anställningen krävt utbildning och CSN inte kunnat sökas på grund av skulder. Kund har sökt ekonomiskt bistånd för kursböcker men fått avslag. Kunden studerar nu klart för att få en undersköterskeexamen.
- beviljades för att få körkort då kund inte varit berättigad CSN lån för körkort.

### **Case Manager**

För kunder som har behov av samordning och stöd i myndighetskontakter finns insatsen Case Manager. Insatsen Case Manager finns även inom den sociala omsorgsprocessen för kunder som har en psykiatrisk eller neuropsykiatrisk diagnos eller bekräftat missbruk. Arbets- och företagsnämndens Case Manager kan vara aktuell när ett behov finns eller man misstänker att det finns outredd psykisk ohälsa, beroendeproblematik eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Insatsen Case Manager kan även beviljas till nyanlända kunder med fysisk ohälsa, fysisk funktionsvariation eller samsjuklighet, och där etableringsstöd inte bedöms vara ett tillräckligt stöd.

Under perioden januari till augusti 2021 har totalt 19 personer varit aktuella för Case Manager, vilket är en ökning jämfört med föregående år då 6 personer var aktuella. Dock startade insatsen Case Manager först april 2020 så det är svårt att jämföra dessa två år.

### **Hälsoträdgården**

För kunder som står längre från arbetsmarknaden av olika anledningar, medicinskt eller socialt och har behov av en förrehabiliterande insats för att närma sig arbete eller studier finns insatsen Hälsoträdgården.

Hälsoträdgården i Nyckelviken är en naturunderstödd förrehabilitering för kunder med ohälsa eller oklar arbetsförmåga. Målet är att kund efter förrehabiliteringen ska kunna närma sig arbetsmarknaden till exempel genom att påbörja en insats med förstärkt jobbpeng. Insatsen Hälsoträdgården pågår i tre månader med möjlighet till förlängning med ytterligare tre månader.

Under perioden januari till augusti 2021 har totalt 18 personer varit aktuella för Hälsoträdgården, vilket är en minskning jämfört med föregående år då 22 personer var aktuella. Förklaringen till denna specifika minskning är att Hälsoträdgården kräver fysisk närvaro och det har med hänsyn till pandemin varit svårt efterleva.

### **VärNas projektverksamhet**

Samordningsförbundet VärNas projektverksamhet riktar sig till invånare (16–64 år) i Nacka och Värmdö kommun som har behov av samordnat stöd från fler än en myndighet, för att komma ut på arbetsmarknaden. VärNas myndighetsgemensamma team (Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Regionen, Nacka och Värmdö kommun) är vägen in till projektverksamheten där deltagaren kan få del av olika aktiviteter för att komma närmare arbete och egen försörjning. Projekten Rätt Stöd För Mig, Amazon och Mia – vidare syftar till att ge en samordnad och sammanhållen process genom ett team, individanpassat och arbetsinriktat fokus, parallella insatser för ökad effektivitet och snabbare resultat. I VärNas projektverksamhet tillämpas ett coachande och agilt förhållningssätt som syftar till att den enskilde ska stärkas till förflyttning från beroende av offentlig sektor till självständighet.

Under perioden januari till augusti 2021 har totalt 31 personer (för Nacka) varit aktuella inom VärNas projektverksamheter, vilket är en minskning jämfört med föregående år då 42 personer var aktuella. En förklaring till minskningen kan bero på att VärNa blivit tydligare kring målgruppen samt blivit mer restriktiv med inskrivningstiden som nu är tre plus tre månader.

### **Extratjänst**

En extratjänst är ett jobb hos en arbetsgivare inom välfärden, offentlig, kulturell eller ideell sektor. Kunden får en chans att komma in i arbetslivet och den som anställer får samtidigt ett bidrag till lönen. En extratjänst kan antingen vara en tillsvidareanställning, en deltidsanställning eller en tidsbegränsad anställning. Extratjänst beviljas den som varit arbetslös en längre tid eller som är nyanländ i Sverige. Kunden behöver vara inskriven som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen.

Beslut om extratjänst beslutas av Arbetsförmedlingen. Välfärd och samhällsservice har via en överenskommelse i uppdrag att administrera kommunens extratjänster, identifiera arbetsgivare samt stötta personer under anställningstiden. I uppdraget ingår även att ge

kunderna stöd i att hitta en mer långsiktig lösning, antingen via anställning hos nuvarande arbetsgivare, anställning hos annan arbetsgivare eller stöd i att börja studera.

Under perioden januari till augusti 2021 har totalt 31 personer varit anmälda för insatsen Extratjänst. 14 personer har blivit beviljade, 10 personer har avslutats (flytt, hälsa, annan insats) och 7 personer är fortfarande aktuella för insatsen. Under samma period föregående år beviljades 26 personer stödet.

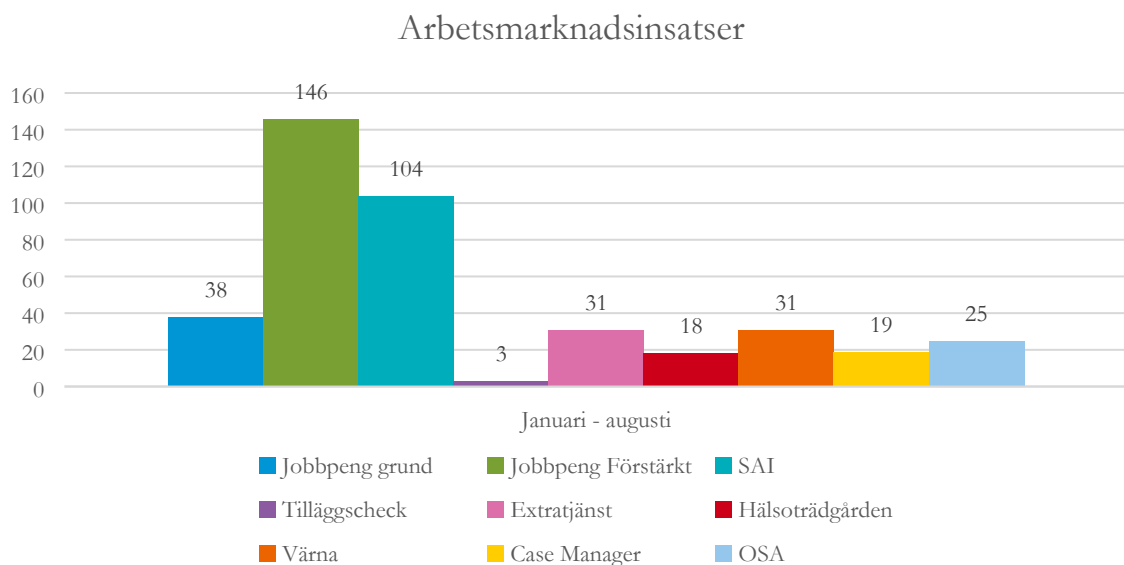
### Offentligt Skyddad Anställning, OSA

En offentligt skyddad anställning, OSA ger personer med funktionsnedsättning en möjlighet till anställning med rehabiliterande inslag genom att tillhandahålla ett så kallat skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare under ett år. Målsättning är att den anställde ska stärka sin ställning på arbetsmarknaden, utveckla sin kompetens och under/efter avslutad OSA anställning, ha uppnått det som behövs utifrån sina förutsättningar, kommit steget närmare den reguljära arbetsmarknaden.

Välfärd och samhällsservice har via en överenskommelse i uppdrag att identifiera offentliga arbetsgivare som kan erbjuda skyddat arbete och utgöra ett stöd under anställningstiden. I uppdraget ingår även att ge personen stöd i att hitta en mer långsiktig lösning, antingen via anställning hos nuvarande arbetsgivare, anställning hos annan arbetsgivare eller ge stöd till att börja studera.

Under perioden januari till augusti 2021 har totalt 25 personer varit aktuella för Offentligt skyddad anställning, vilket är en ökning jämfört med föregående år då 23 personer var aktuella.

Diagram 2. Statistik över pågående arbetsmarknadsinsatser januari – augusti 2021



## Analys

Det finns en utmaning i att hitta rätt insats för personer som varit långtidsarbetsökande, långtidssjukskrivna samt de som bedöms ha en låg arbetsförmåga. Dessa personer kan förflytta sig mellan olika insatser i många år utan att komma ut på arbetsmarknaden.

Nämndens målgrupper består i hög grad av personer som står långt från arbetsmarknaden. Under senare år har en allt större andel kommit att beviljas insatsen förstärkt jobbpeng och en mindre andel jobbpeng grund. Vad detta beror på behöver verksamheten analysera ytterligare.

Utöver ökningen som nämns ovan, så befinner sig även kunderna en längre tid i insatsen. Enligt kommunens auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser har det under pandemin varit svårt att få till en bra planering för vissa kunder. Det har till exempel varit svårt att hitta lämpliga praktikplatser och arbetsplatser, då många branscher drabbades hårt och själva behövt se över befintlig bemanning. En del kunder har även haft svårigheter med att ställa om från det fysiska mötet till den digitala kontakten.

En stor del av de nu aktuella kunderna är personer som behöver rehabiliterande eller förrehabiliterande insatser, dessa ges genom VärNas projektverksamhet eller Hälsoträdgården. Då ett mer omfattande stödbehov hos många kunder identifierades har sedan ett år tillbaka en ny insats inrättats, Case manager. Denna insats har visat sig vara ett bra stöd för kunder som blivit beviljade insatsen och en stor efterfrågan finns.

För nyanlända kunder har insatsen språk- och arbetsintroduktion fortsatt visat sig vara den mest effektiva vägen in på svensk arbetsmarknad. Även extratjänster har varit och är även fortsatt en viktig insats för målgruppen.

En prioriterad part att öka och utveckla samverkan med är Arbetsförmedlingen. Den upparbetade samverkan som skapats på framför allt handläggarnivå för målgruppen nyanlända inom etableringen har dessvärre under pågående pandemi försvårats avsevärt. För att skapa gemensamma förutsättningar för snabbaste vägen till egen försörjning. Detta innebär att en omstart är av yttersta vikt. Reformeringen av Arbetsförmedlingen och införandet av privata leverantörer inom rusta och matcha (KROM) riskerar dock att försena omstarten av samverkan eftersom Arbetsförmedlingen inte vet vilka förutsättningar som kommer att gälla framöver.

Verksamheten ser att det finns ett behov av att göra en översyn av kommunens arbetsmarknadsinsatser för att säkerställa rätt stöd till rätt individ så att insats överensstämmer med behov. Syftet med en översyn skulle även vara att se om det finns en anledning att utöka eller justera de arbetsmarknadsinsatser som erbjuds idag. Detta eftersom målgruppen och behoven har förändrats under senare år.



## Ekonomiska konsekvenser

Informationen bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser.

## Konsekvenser för barn

Med ökad sysselsättningsgrad hos föräldrar följer en minskad risk för ekonomisk utsatthet. Föräldrarnas arbetsmarknadssituation visar sig i hög grad överföras till barnen. Genom att fler föräldrar ges förutsättningar att delta i arbets- och samhällslivet minskar risken för att ett utanförskap hos föräldrarna går i arv till barnen. En undersökning gjord av Statistiska Centralbyrån visar att ungdomar med arbetslösa föräldrar löper nästan 70 procent högre risk än andra att hamna utanför både arbetsmarknad och studier.<sup>1</sup>

Pia Stark  
Enhetschef  
Arbets- och Etableringsenheten

Juliette Haddad  
Tf. Arbetsledare arbetsmarknadsinsatser  
Arbets- och Etableringsenheten

---

<sup>1</sup> Informationen är hämtad från Statistiska Centralbyråns webbplats; [Risk för att arbetslöshet går i arv \(scb.se\)](https://www.scb.se/om-scb/om-och-for-att-arbetsloshet-gar-i-arv)